

ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI
VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

Huấn luyện mạng nơ-ron (Phần 1)

Hà Nội, 8/2021

Nội dung

1. Hàm kích hoạt
2. Tiền xử lý dữ liệu
3. Khởi tạo trọng số
4. Các kỹ thuật chống học quá khớp
5. Làm giàu dữ liệu

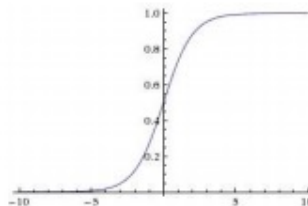
Hàm kích hoạt

Hàm kích hoạt

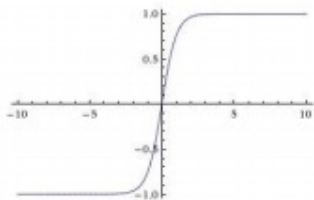
Activation Functions

Sigmoid

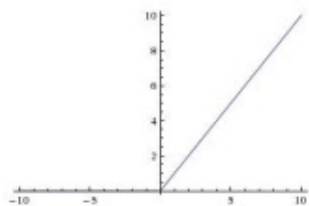
$$\sigma(x) = 1/(1 + e^{-x})$$

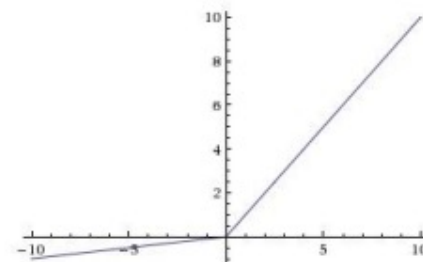
tanh tanh(x)

ReLU max(0,x)

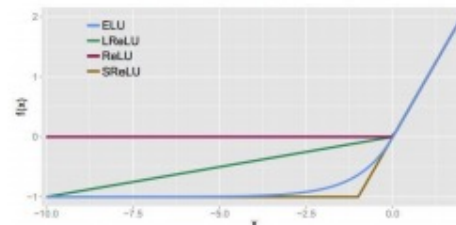
Leaky ReLU $\max(0.1x, x)$

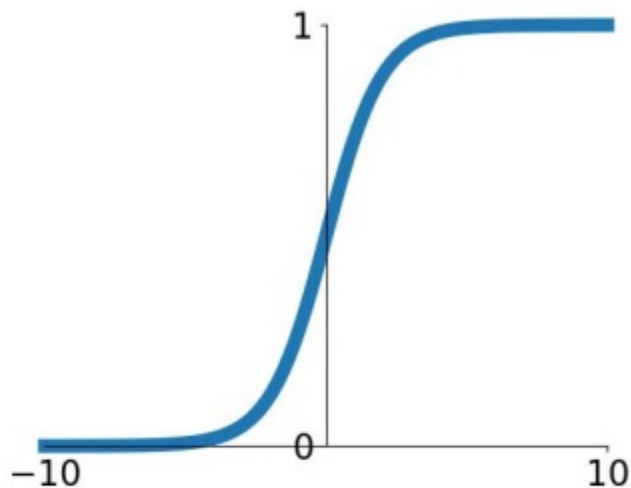
Maxout $\max(w_1^T x + b_1, w_2^T x + b_2)$

ELU

$$f(x) = \begin{cases} x & \text{if } x > 0 \\ \alpha (\exp(x) - 1) & \text{if } x \leq 0 \end{cases}$$

Hàm kích hoạt

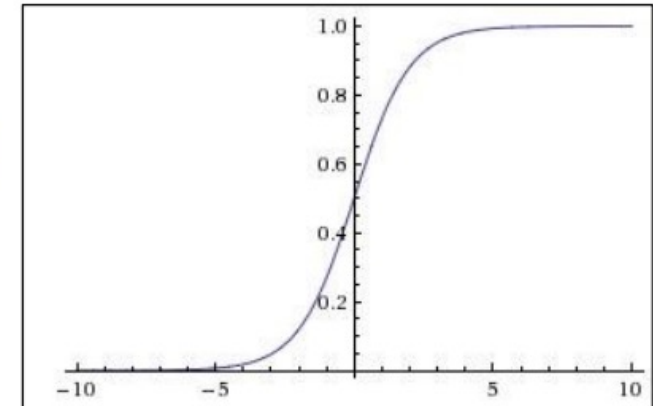
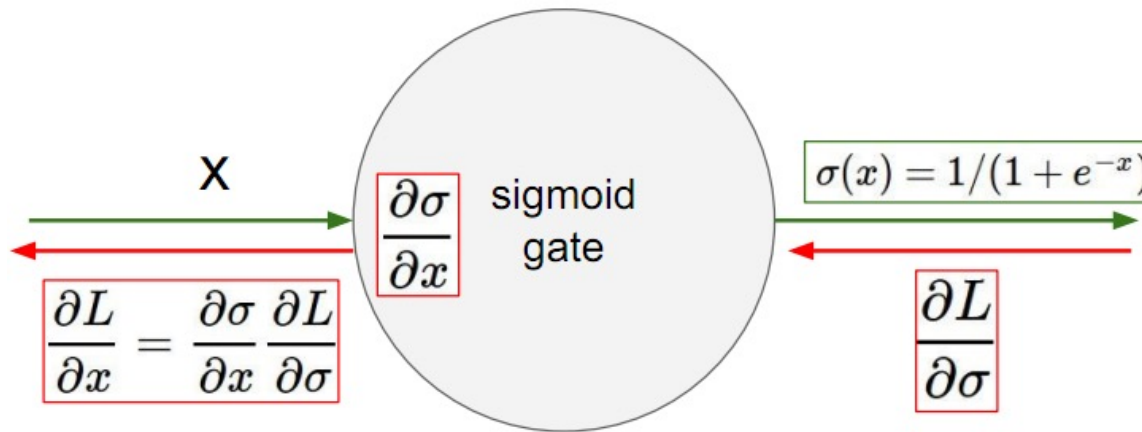

Sigmoid

$$\sigma(x) = 1 / (1 + e^{-x})$$

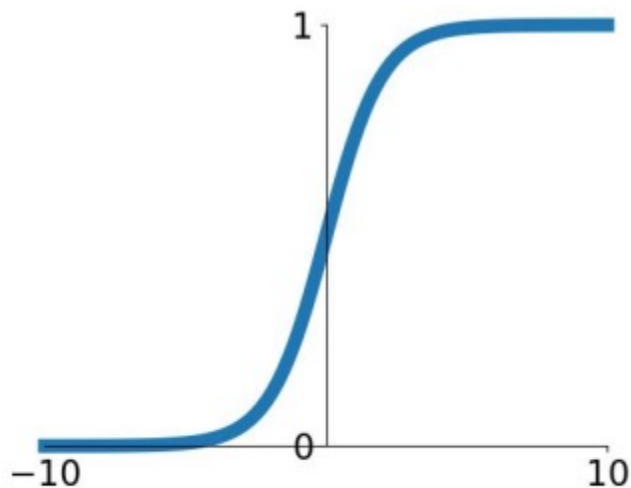
- Nhận giá trị trong khoảng $[0,1]$
- Được dùng phổ biến trong lịch sử mạng nơ-ron do chúng mô phỏng tốt tỉ lệ bắn xung (firing rate) của nơ-ron
- Có 3 nhược điểm:
  - Nơ-ron bão hòa triệt tiêu gradient

Hàm kích hoạt

- Điều gì sẽ xảy ra khi $x = -10$?
- Điều gì sẽ xảy ra khi $x = 0$?
- Điều gì sẽ xảy ra khi $x = 10$?

Hàm kích hoạt

Sigmoid

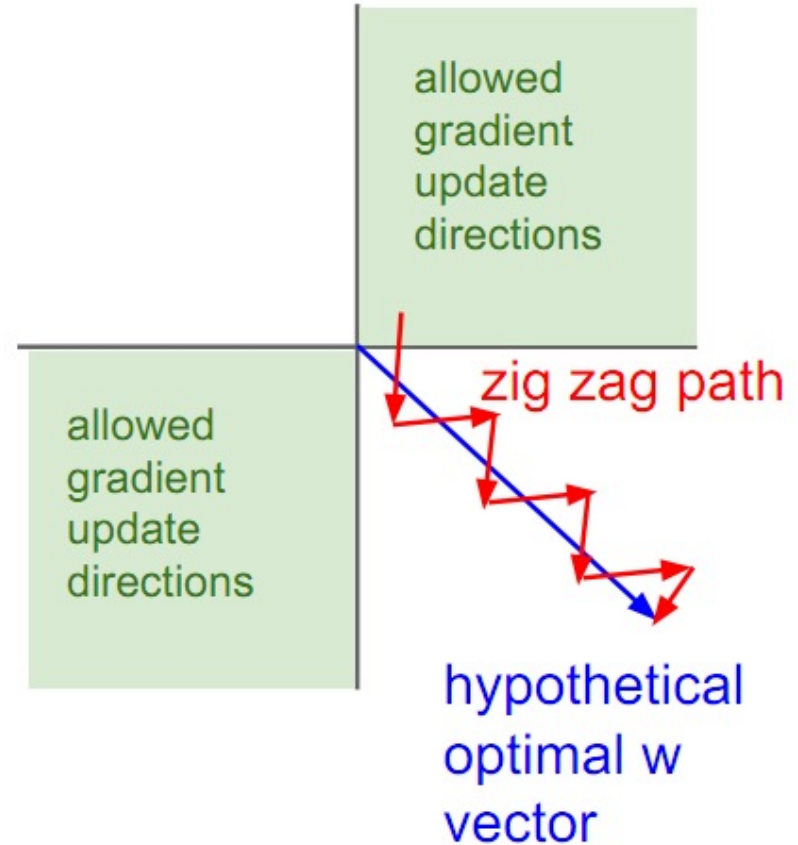
$$\sigma(x) = 1 / (1 + e^{-x})$$

- Nhận giá trị trong khoảng $[0,1]$
- Được dùng phổ biến trong lịch sử mạng nơ-ron do chúng mô phỏng tốt tỉ lệ bắn xung (firing rate) của nơ-ron
- Có 3 nhược điểm:
  - Nơ-ron bão hòa triệt tiêu gradient
  - Trung bình đầu ra khác 0

Hàm kích hoạt

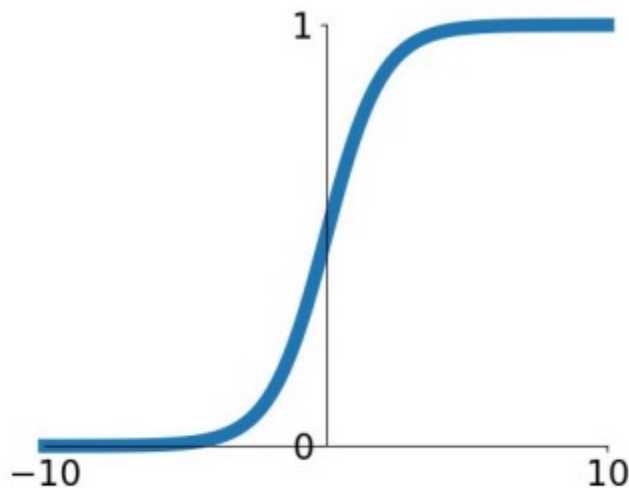
$$f\left(\sum_i w_i x_i + b\right)$$

- Điều gì xảy ra nếu tất cả đầu vào x_i của nơ-ron đều dương?
- Khi đó gradient của hàm mục tiêu đối với $\mathbf{w}$ sẽ ra sao?
- Tất cả các phần tử của $\mathbf{w}$ đều cùng dấu với $f'(\mathbf{w})$, tức là cùng âm hoặc cùng dương
- Khi đó gradient chỉ có thể hướng theo một số chiều nhất định trong không gian tìm kiếm

Hàm kích hoạt

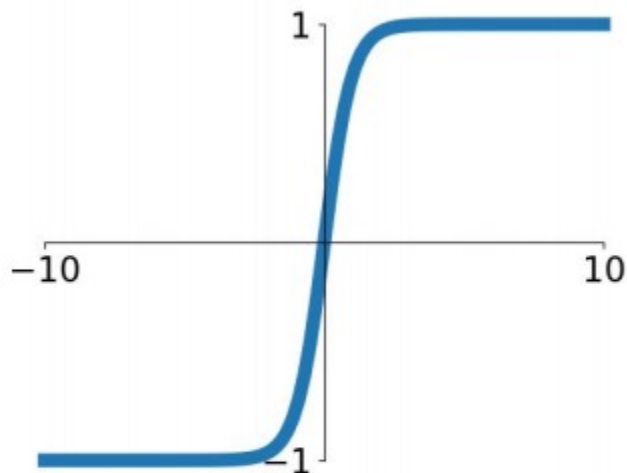

Sigmoid

$$\sigma(x) = 1 / (1 + e^{-x})$$

- Nhận giá trị trong khoảng $[0,1]$
- Được dùng phổ biến trong lịch sử mạng nơ-ron do chúng mô phỏng tốt tỉ lệ bắn xung (firing rate) của nơ-ron
- Có 3 nhược điểm:
  - Nơ-ron bão hòa triệt tiêu gradient
  - Trung bình đầu ra khác 0
  - Tính toán hàm mũ $\exp()$ tốn kém

Hàm kích hoạt

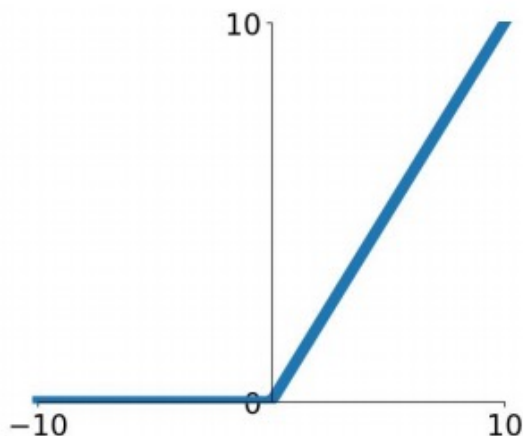

- Nhận giá trị trong khoảng $[-1, 1]$
- Trung bình đầu ra bằng 0
- Vẫn bị hiện tượng bão hòa, triệt tiêu gradient

$\tanh(x)$

$$\frac{e^x - e^{-x}}{e^x + e^{-x}}$$

Hàm kích hoạt

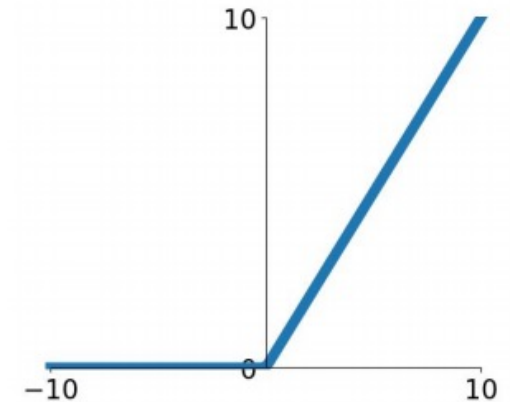
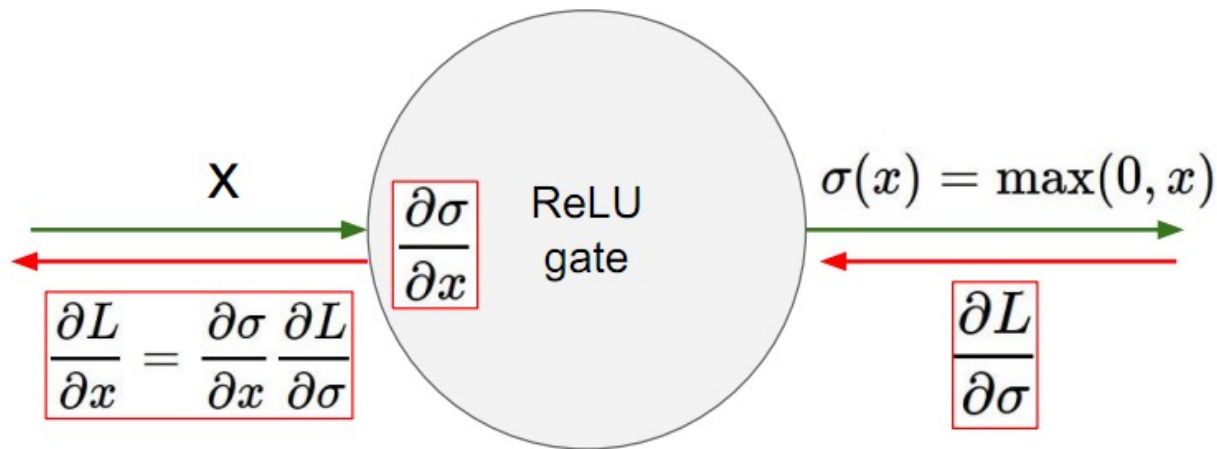
- Không bị bão hòa trong vùng dương
- Tính toán hiệu quả
- Trong thực tế hội tụ nhanh hơn sigmoid/tanh (khoảng 6 lần)

ReLU
(Rectified Linear Unit)

$$f(x) = \max(0, x)$$

- Đầu ra trung bình khác 0
- Và một vấn đề nữa...

Hàm kích hoạt

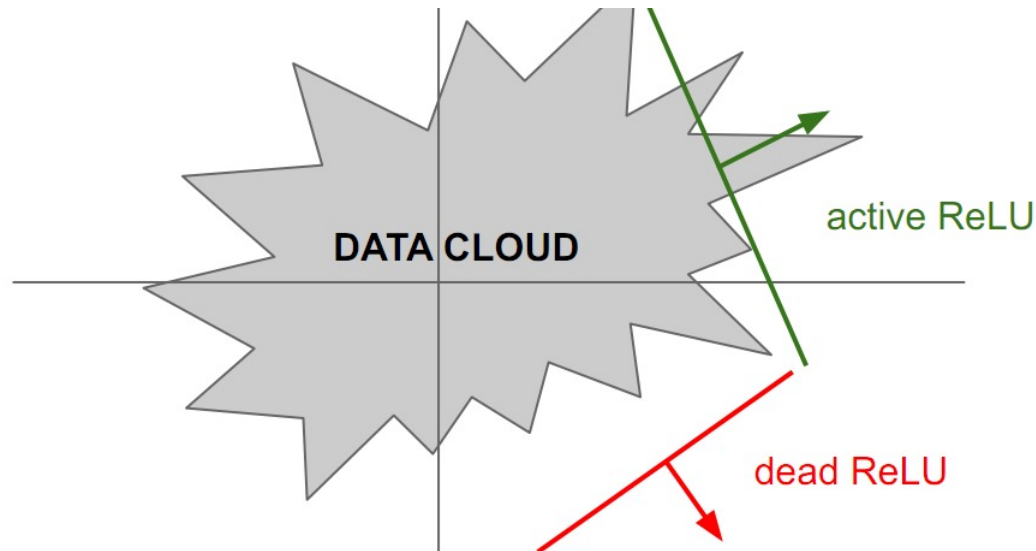
- Điều gì sẽ xảy ra khi $x = -10$?
- Điều gì sẽ xảy ra khi $x = 0$?
- Điều gì sẽ xảy ra khi $x = 10$?

Hàm kích hoạt

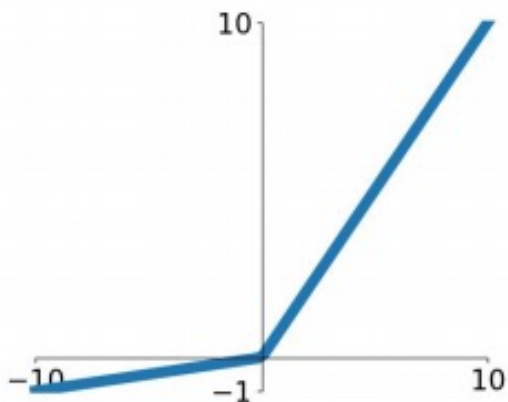
- ReLU bị “văng” ra khỏi tập dữ liệu dẫn tới đầu ra luôn âm và không bao giờ được cập nhật trọng số nữa

→ ReLU chết

- Thường khởi tạo nơ-ron ReLU với bias dương bé (ví dụ 0.01)

Hàm kích hoạt

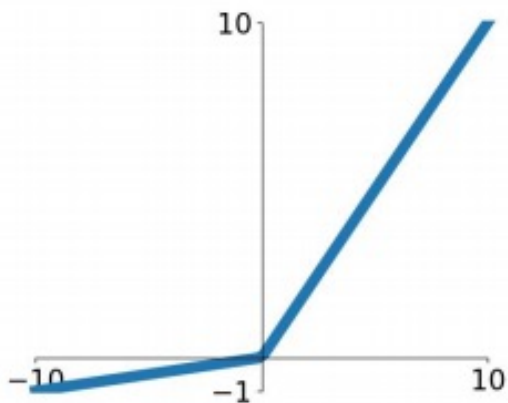

Leaky ReLU

$$f(x) = \max(0.01x, x)$$

- Không bị bão hòa trong vùng dương
- Tính toán hiệu quả
- Trong thực tế hội tụ nhanh hơn sigmoid/tanh (khoảng 6 lần)
- Không bao giờ “chết”

Hàm kích hoạt

- Không bị bão hòa trong vùng dương
- Tính toán hiệu quả
- Trong thực tế hội tụ nhanh hơn sigmoid/tanh (khoảng 6 lần)
- Không bao giờ “chết”

Leaky ReLU

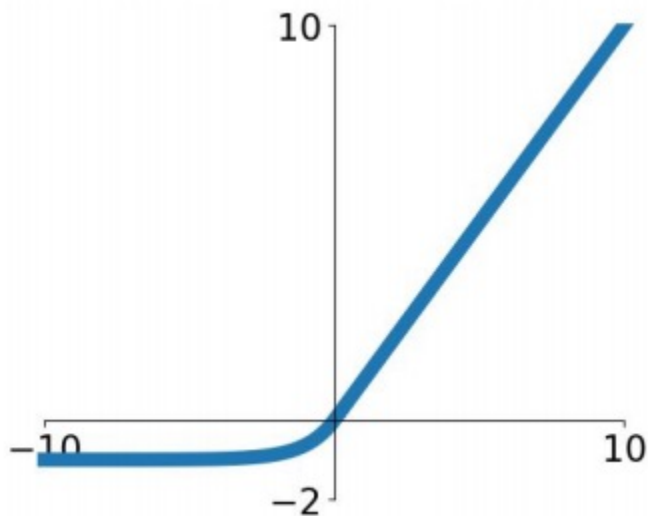
$$f(x) = \max(0.01x, x)$$

Parametric Rectifier (PReLU)

$$f(x) = \max(\alpha x, x)$$

backprop into α
(parameter)

Hàm kích hoạt ELU

- Có tất cả ưu điểm của ReLU
- Trung bình đầu ra gần 0 hơn
- Không “chết”
- Tính toán lâu do có hàm $\exp()$

$$f(x) = \begin{cases} x & \text{if } x > 0 \\ \alpha (\exp(x) - 1) & \text{if } x \leq 0 \end{cases}$$

Hàm kích hoạt Maxout

$$\max(w_1^T x + b_1, w_2^T x + b_2)$$

- Tổng quát hóa của ReLU và Leaky ReLU
  - Tính toán tuyến tính
  - Không bão hòa
  - Không chết
-
- Gấp đôi số tham số mỗi nơ-ron

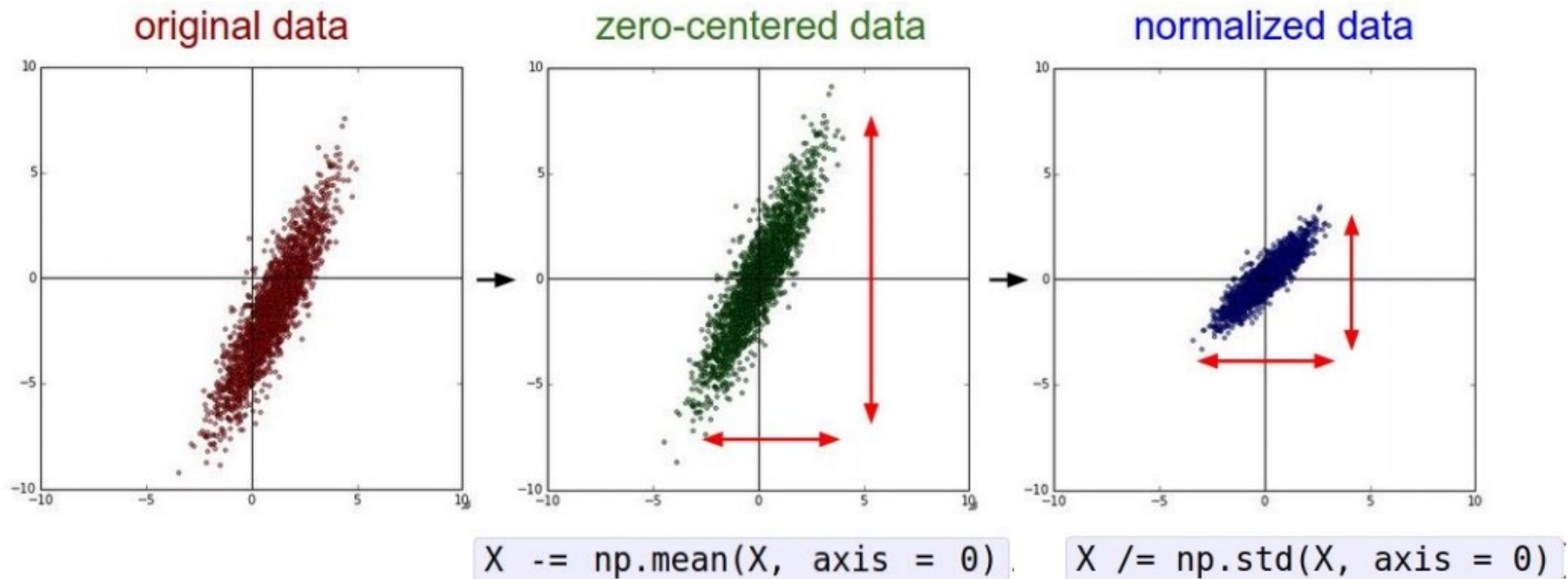
Hàm kích hoạt

- **Trong thực tế:**
  - Thường dùng ReLU. Cần thận với tốc độ học để tránh ReLU bị chết.
  - Có thể thử Leaky ReLU / Maxout / ELU
  - Có thể thử tanh nhưng không kỳ vọng nhiều
  - Không dùng sigmoid
- Gần đây xuất hiện một số hàm kích hoạt mới:
  - ReLU6 = $\min(6, \text{ReLU}(x))$
  - Swish
  - Mish

Tiền xử lý dữ liệu

Tiền xử lý dữ liệu

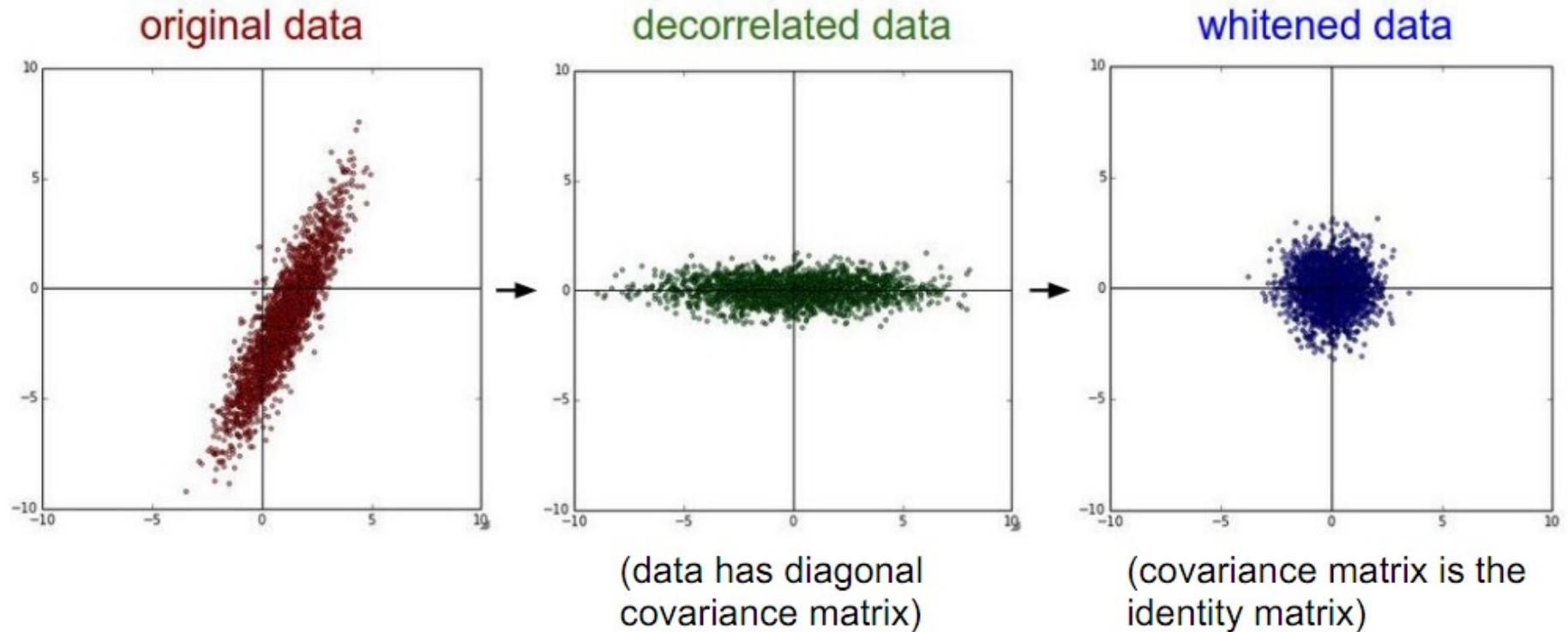
- Biến đổi phân phối dữ liệu về kỳ vọng bằng 0: trừ tất cả mẫu dữ liệu cho mẫu trung bình
- Biến đổi phân phối dữ liệu về độ lệch chuẩn đơn vị

Giả sử X [NxD] là ma trận dữ liệu, mỗi mẫu dữ liệu là một dòng

Tiền xử lý dữ liệu

- Trong thực tế có thể sử dụng PCA hoặc Whitening dữ liệu

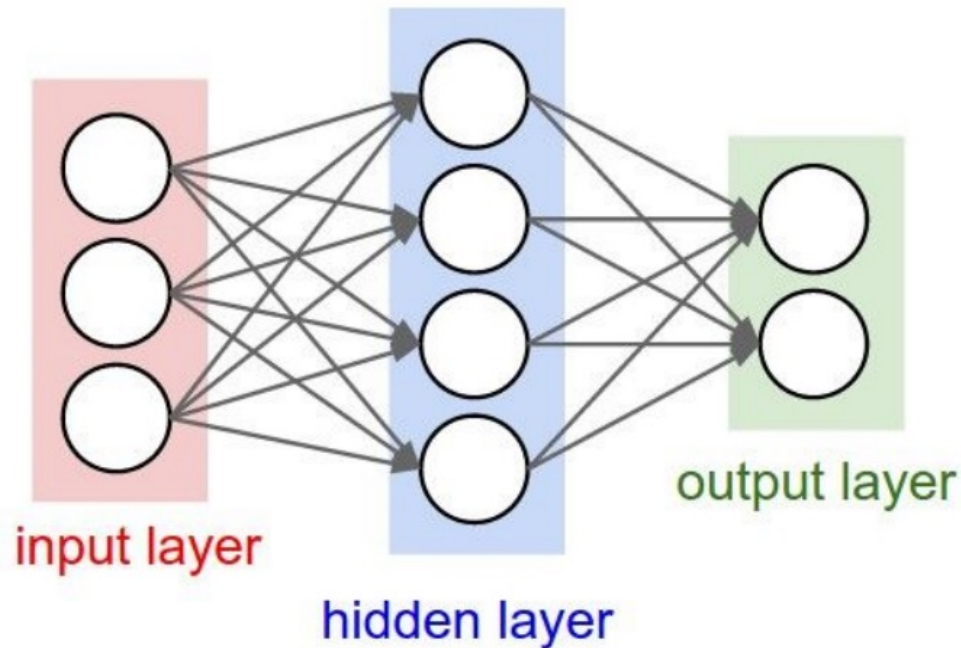
Tiền xử lý dữ liệu

- Ví dụ với bộ CIFAR10 với các ảnh kích thước
  - Subtract the mean image (e.g. AlexNet)
(mean image = [32,32,3] array)
  - Subtract per-channel mean (e.g. VGGNet)
(mean along each channel = 3 numbers)
  - Subtract per-channel mean and
Divide by per-channel std (e.g. ResNet)
(mean along each channel = 3 numbers)
- Thường ít sử dụng PCA hoặc whitening

Khởi tạo trọng số

Khởi tạo trọng số

- Điều gì xảy ra nếu khởi tạo tất cả các trọng số bằng 0?
- ➔ Không có ý nghĩa do tất cả các nơ-ron đều học và xử lý giống hệt nhau

Khởi tạo trọng số

- Ý tưởng thứ nhất: Khởi tạo ngẫu nhiên các giá trị nhỏ
(Ví dụ theo phân bố chuẩn với kỳ vọng 0, độ lệch chuẩn 0.01)

```
W = 0.01 * np.random.randn(Din, Dout)
```

Làm việc ổn với các mạng nơ-ron nhỏ, nhưng có vấn đề với các mạng nơ-ron sâu hơn.

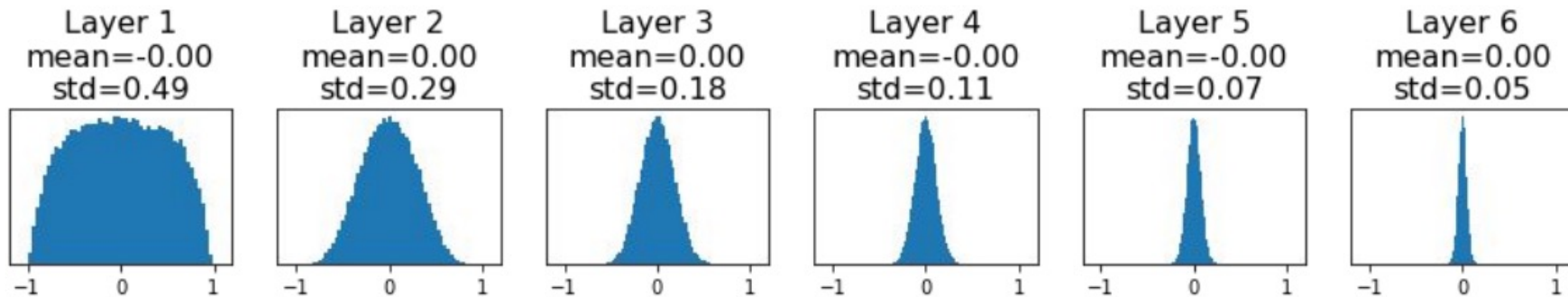
Khởi tạo trọng số

```
dims = [4096] * 7      Forward pass for a 6-layer  
                        net with hidden size 4096  
hs = []  
x = np.random.randn(16, dims[0])  
for Din, Dout in zip(dims[:-1], dims[1:]):  
    W = 0.01 * np.random.randn(Din, Dout)  
    x = np.tanh(x.dot(W))  
    hs.append(x)
```

All activations tend to zero for deeper network layers

Q: What do the gradients dL/dW look like?

A: All zero, no learning = (

- Gradient $dL/dW = 0$

$$\frac{\partial C}{\partial w_{jk}^l} = a_k^{l-1} \delta_j^l$$

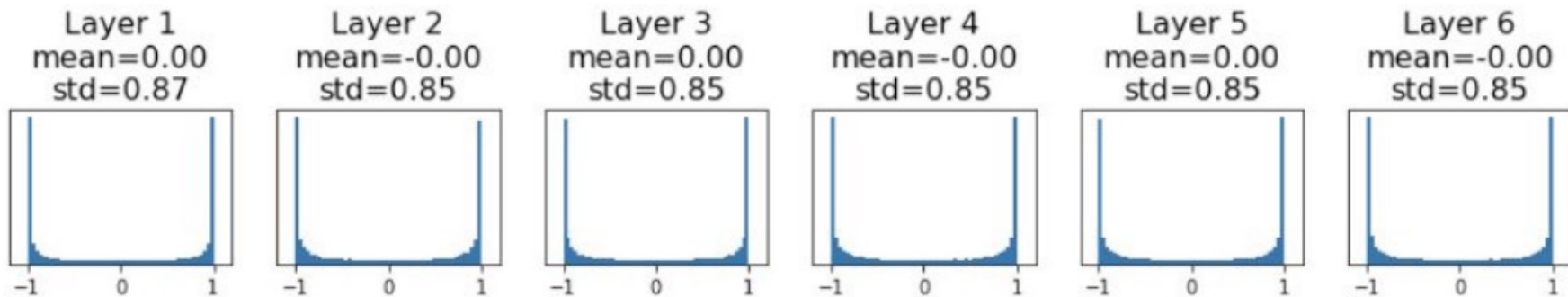
$$\delta^l = ((w^{l+1})^T \delta^{l+1}) \odot \sigma'(z^l)$$

Khởi tạo trọng số

```
dims = [4096] * 7    Increase std of initial
hs = []              weights from 0.01 to 0.05
x = np.random.randn(16, dims[0])
for Din, Dout in zip(dims[:-1], dims[1:]):
    W = 0.05 * np.random.randn(Din, Dout)
    x = np.tanh(x.dot(W))
    hs.append(x)
```

All activations saturate

Q: What do the gradients look like?

- Gradient $dL/dW = 0$

$$\frac{\partial C}{\partial w_{jk}^l} = a_k^{l-1} \delta_j^l$$

$$\delta^l = ((w^{l+1})^T \delta^{l+1}) \odot \sigma'(z^l)$$

Khởi tạo trọng số Xavier

- Giả sử x và w là iid, độc lập nhau và trung bình bằng 0
- Tính toán theo chiều tiến forward:

$$\text{var}(y) = \text{var}(w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_{N_{in}}x_{N_{in}} + b)$$

$$\text{var}(w_ix_i) = E(x_i)^2 \text{var}(w_i) + E(w_i)^2 \text{var}(x_i) + \text{var}(w_i) \text{var}(x_i)$$

$$\text{var}(y) = N_{in} * \text{var}(w_i) * \text{var}(x_i)$$

$$N_{in} * \text{var}(w_i) = 1$$

$$\text{var}(w_i) = 1 / N_{in}$$

- Tương tự với luồng tín hiệu gradient backward:

$$\text{var}(w_i) = 1 / N_{out}$$

- Trung bình:

$$\text{var}(w_i) = 2 / (N_{in} + N_{out})$$

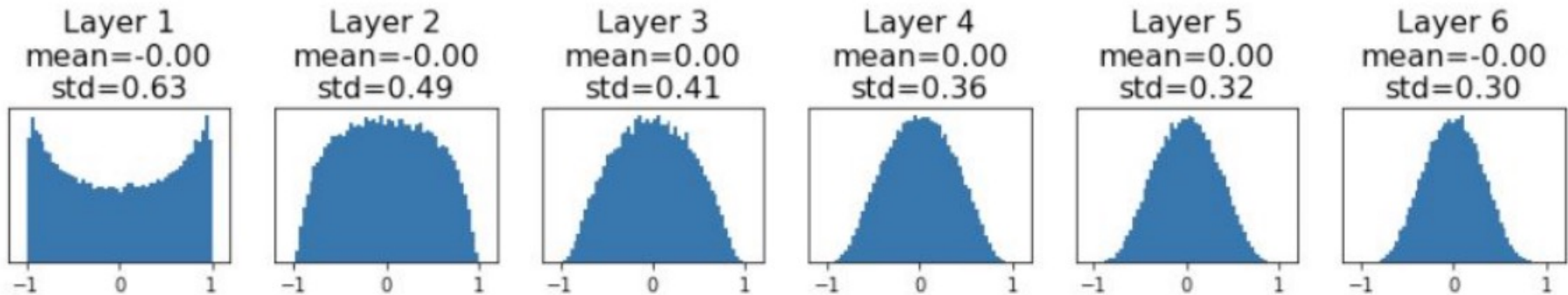
Khởi tạo trọng số Xavier

```
dims = [4096] * 7
hs = []
x = np.random.randn(16, dims[0])
for Din, Dout in zip(dims[:-1], dims[1:]):
    W = np.random.randn(Din, Dout) / np.sqrt(Din)
    x = np.tanh(x.dot(W))
    hs.append(x)
```

“Xavier” initialization:

$\text{std} = 1/\sqrt{D_{\text{in}}}$

“Just right”: Activations are nicely scaled for all layers!

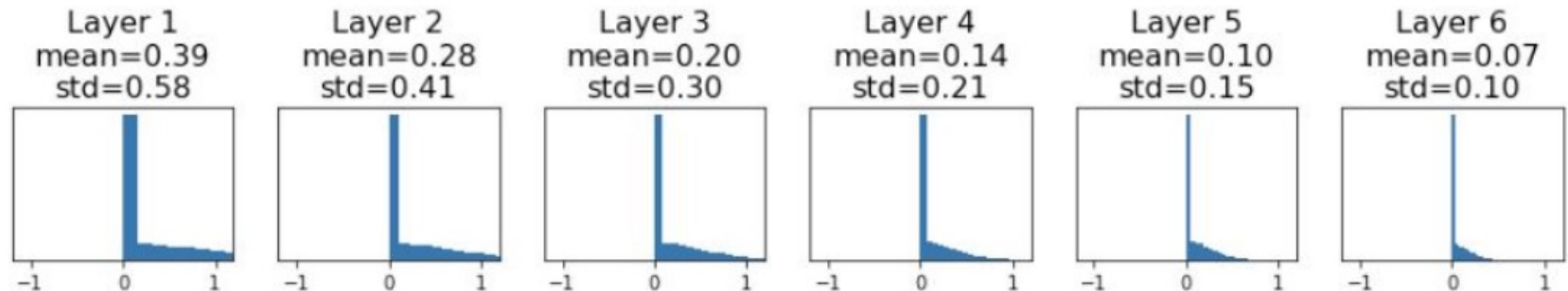

Khởi tạo trọng số: He initialization

```
dims = [4096] * 7      Change from tanh to ReLU
hs = []
x = np.random.randn(16, dims[0])
for Din, Dout in zip(dims[:-1], dims[1:]):
    W = np.random.randn(Din, Dout) / np.sqrt(Din)
    x = np.maximum(0, x.dot(W))
    hs.append(x)
```

Xavier assumes zero centered activation function

Activations collapse to zero again, no learning =(

$$\text{var}(y) = \text{var}(w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_{N_{in}}x_{N_{in}} + b)$$

$$\text{var}(y) = N_{in} / 2 * \text{var}(w_i) * \text{var}(x_i)$$

$$N_{in} / 2 * \text{var}(w_i) = 1$$

$$\text{var}(w_i) = 2 / N_{in}$$

Khởi tạo trọng số: He initialization

- Giả sử x và w là iid, độc lập nhau, w có trung bình bằng 0
- Tính toán theo chiều tiến forward:

$$\mathbf{y}_{l+1} = \mathbf{W}_l \mathbf{x}_l + \mathbf{b}_l$$

$$y_{l+1}^i = w_{l1}^i x_{l1} + w_{l2}^i x_{l2} + \dots + w_{lN_l}^i x_{lN_l} + b_l, i = 1, \dots, N_{l+1}$$
$$\text{var}(y_l) = N_l \times \text{var}(w_l x_l) \quad (1)$$

$$\begin{aligned} \text{var}(w_l x_l) &= (E(x_l))^2 \text{var}(w_l) + (E(w_l))^2 \text{var}(x_l) + \\ &\quad \text{var}(w_l) \text{var}(x_l) = \text{var}(w_l) \left[\text{var}(x_l) + (E(x_l))^2 \right] \\ &= \text{var}(w_l) E(x_l^2) \end{aligned} \quad (2)$$

Khởi tạo trọng số: He initialization

- Do w_l phân bố đối xứng quanh 0, ta có thể chứng minh y_l cũng phân bố đối xứng quanh 0:

$$\begin{aligned} & Pr(w_l x_l > 0) \\ &= Pr((w_l > 0 \ \&\& \ x_l > 0) \ || \ (w_l < 0 \ \&\& \ x_l < 0)) \\ &= Pr(w_l > 0 \ \&\& \ x_l > 0) + Pr(w_l < 0 \ \&\& \ x_l < 0) \\ &= Pr(w_l > 0) Pr(x_l > 0) + Pr(w_l < 0) Pr(x_l < 0) \\ &= \frac{1}{2} Pr(x_l > 0) + \frac{1}{2} Pr(x_l < 0) = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

$$E(w_l x_l) = E(w_l)E(x_l) = 0$$

Khởi tạo trọng số: He initialization

$$\begin{aligned} E(x_l^2) &= E(\max(0, y_{l-1})^2) = \frac{1}{2} E(y_{l-1}^2) \\ &= \frac{1}{2} (E(y_{l-1}^2) - E(y_{l-1})^2) = \frac{1}{2} \text{var}(y_{l-1}) \end{aligned} \quad (3)$$

Từ (1), (2) và (3) ta có:

$$\text{var}(y_l) = \frac{1}{2} N_l \text{var}(w_l) \text{var}(y_{l-1})$$

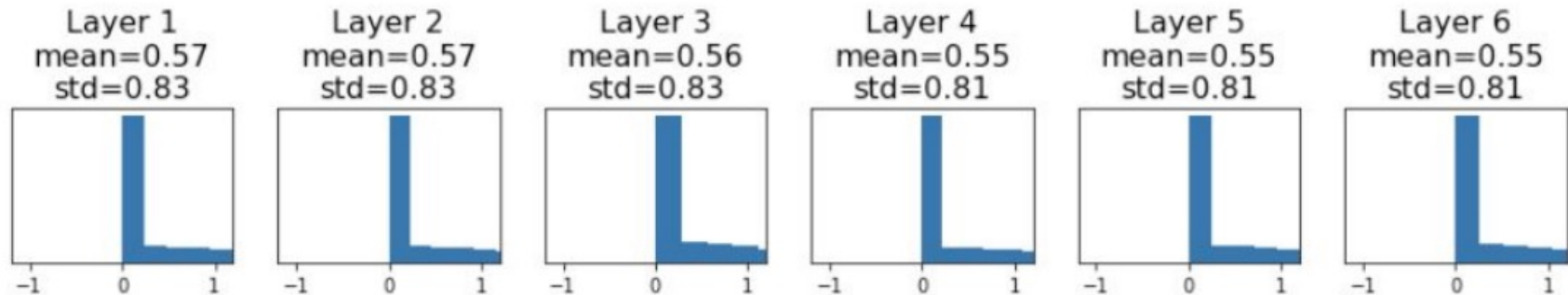
Để phân bố y_l ổn định thì: $\text{var}(w_l) = \frac{2}{N_l}$

Khởi tạo trọng số: He initialization

- He / MSRA Initialization

```
dims = [4096] * 7
hs = []
x = np.random.randn(16, dims[0])
for Din, Dout in zip(dims[:-1], dims[1:]):
    W = np.random.randn(Din, Dout) * np.sqrt(2/Din)
    x = np.maximum(0, x.dot(W))
    hs.append(x)
```

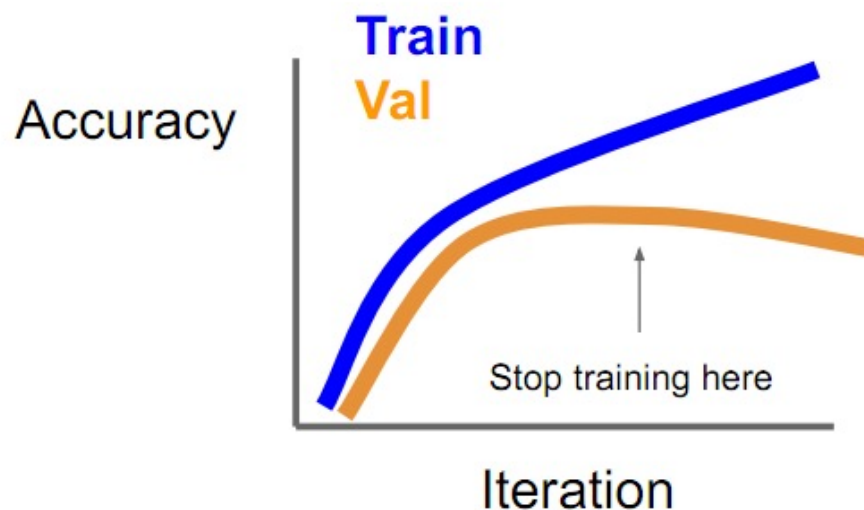
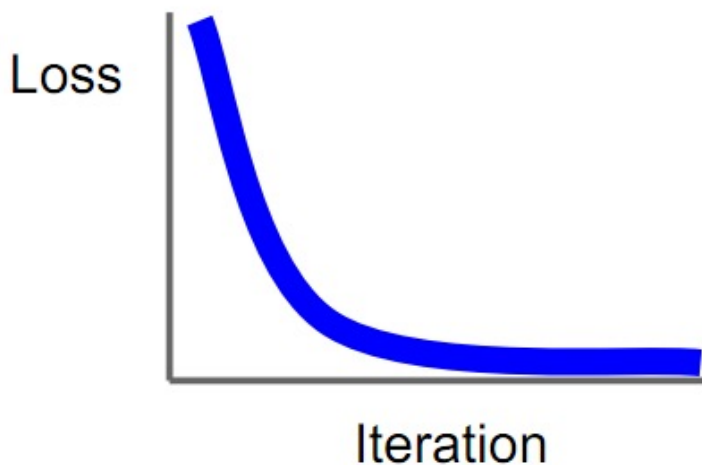
“Just right”: Activations are nicely scaled for all layers!

Một số kỹ thuật chống overfitting

Dừng sớm

- Dừng huấn luyện khi độ chính xác trên tập val bắt đầu giảm

Điều khiển quá trình huấn luyện

$$L = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \sum_{j \neq y_i} \max(0, f(x_i; W)_j - f(x_i; W)_{y_i} + 1) + \lambda R(W)$$

Một số ràng buộc hay sử dụng:

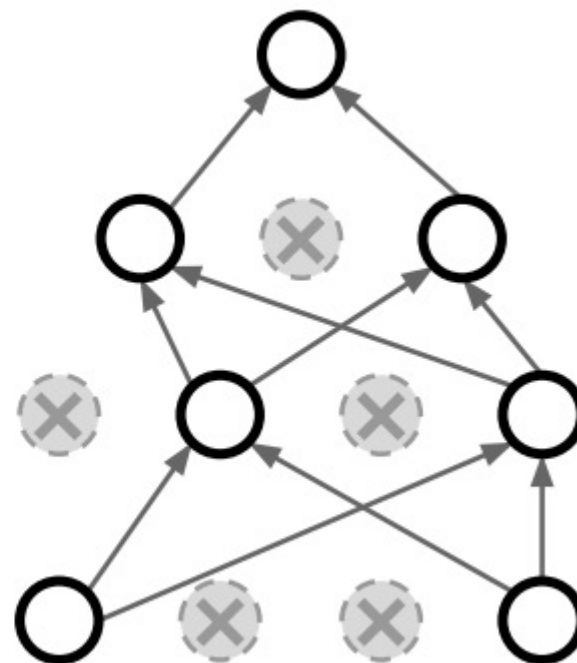
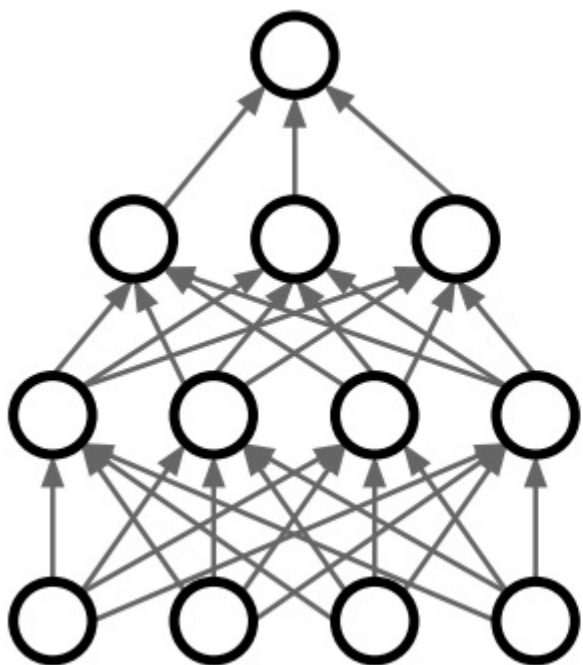
L2 regularization $R(W) = \sum_k \sum_l W_{k,l}^2$ (Weight decay)

L1 regularization $R(W) = \sum_k \sum_l |W_{k,l}|$

Elastic net (L1 + L2) $R(W) = \sum_k \sum_l \beta W_{k,l}^2 + |W_{k,l}|$

Dropout

- Trong quá trình tính toán tiến (forward pass), ngẫu nhiên thiết lập đầu ra một số nơ-ron về 0.
- Xác suất drop thường là 0.5

Dropout

- Ví dụ quá trình tính toán tiến của một mạng nơ-ron 3 lớp sử dụng dropout

```
p = 0.5 # probability of keeping a unit active. higher = less dropout

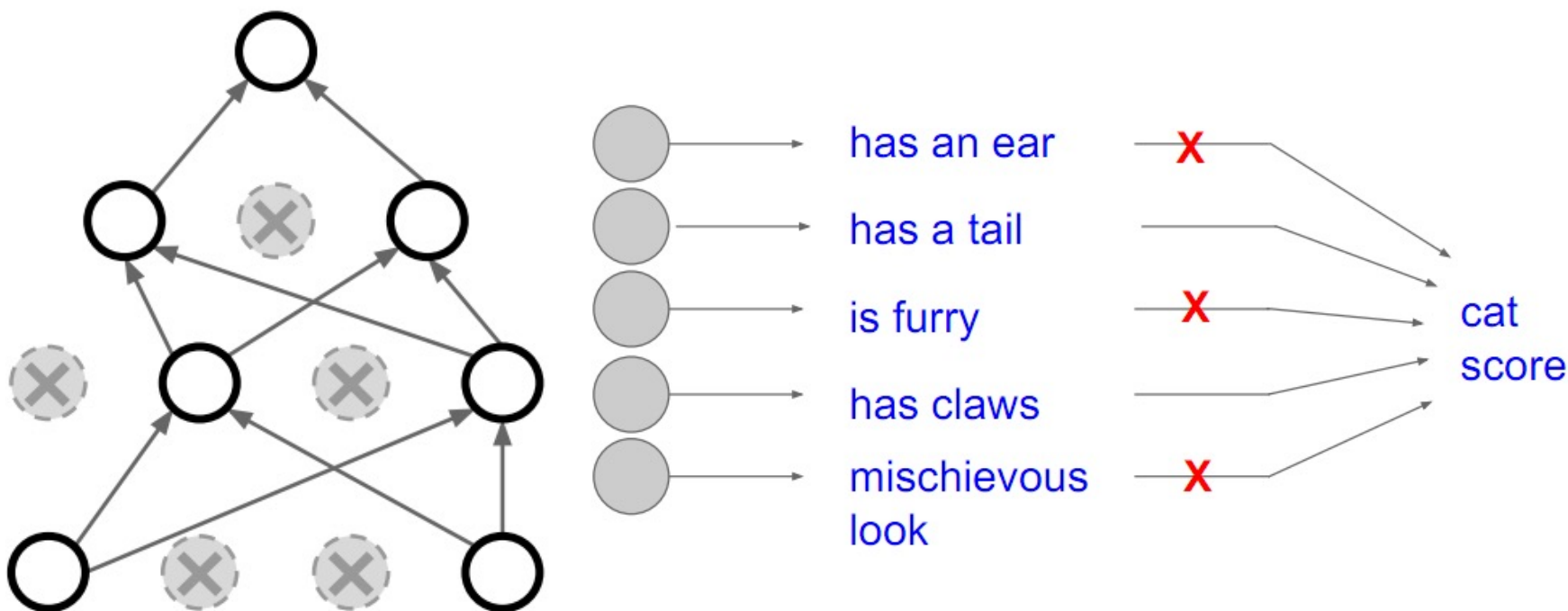
def train_step(X):
    """ X contains the data """

    # forward pass for example 3-layer neural network
    H1 = np.maximum(0, np.dot(W1, X) + b1)
    U1 = np.random.rand(*H1.shape) < p # first dropout mask
    H1 *= U1 # drop!
    H2 = np.maximum(0, np.dot(W2, H1) + b2)
    U2 = np.random.rand(*H2.shape) < p # second dropout mask
    H2 *= U2 # drop!
    out = np.dot(W3, H2) + b3

    # backward pass: compute gradients... (not shown)
    # perform parameter update... (not shown)
```

Tác dụng dropout

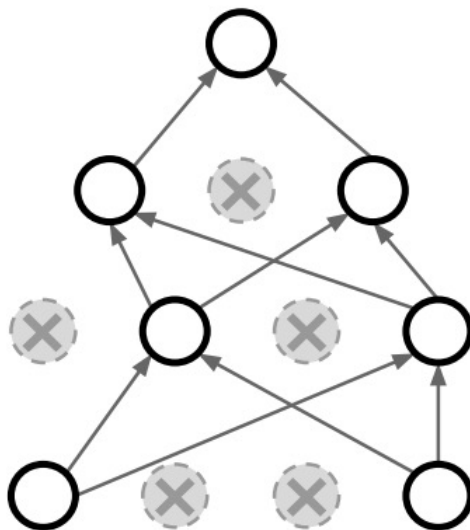
- Ép mạng nơ-ron phải học biểu diễn dư thừa (redundant representation)

Tác dụng dropout

- Dropout khi huấn luyện có thể diễn giải như huấn luyện đồng thời nhiều mô hình khác nhau
- Mỗi kiểu drop nơ-ron tương ứng với một mô hình
- Một lớp kết nối đầy đủ với 4096 nơ-ron sẽ có $2^{4096} \sim 10^{1233}$ phương án drop
- ... chỉ có cỡ 10^{82} nguyên tử trong toàn bộ vũ trụ!

Lúc suy diễn

- Dropout làm kết quả đầu ra ngẫu nhiên
-

$$\boxed{y} = f_W(\boxed{x}, \boxed{z})$$

Output (label)   Input (image)   Random mask

- Cần phải lấy trung bình tất cả các kết quả

$$y = f(x) = E_z[f(x, z)] = \int p(z)f(x, z)dz$$

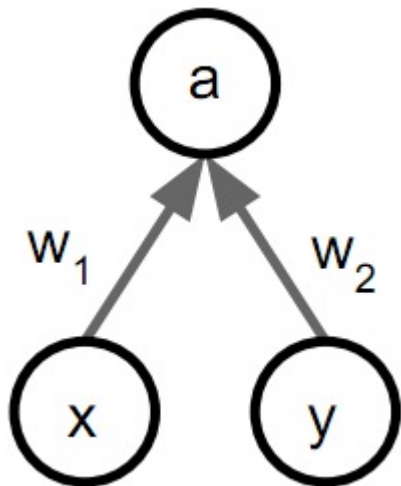
- Nhưng tích phân này là không thể...

Lúc suy diễn

- Xấp xỉ tích phân

$$y = f(x) = E_z[f(x, z)] = \int p(z)f(x, z)dz$$

- Ví dụ xét một nơ-ron

- Lúc suy diễn: $E[a] = w_1x + w_2y$
- Lúc huấn luyện:

$$\begin{aligned} E[a] &= \frac{1}{4}(w_1x + w_2y) + \frac{1}{4}(w_1x + 0y) \\ &\quad + \frac{1}{4}(0x + 0y) + \frac{1}{4}(0x + w_2y) \\ &= \frac{1}{2}(w_1x + w_2y) \end{aligned}$$

Lúc suy diễn

- Lúc suy diễn tất cả nơ-ron đều hoạt động. Vì vậy phải scale đầu ra của mỗi nơ-ron:

Đầu ra khi suy diễn = kỳ vọng đầu ra khi huấn luyện

→ Nhân với tỉ lệ **keeping rate**

```
def predict(X):  
    # ensembled forward pass  
    H1 = np.maximum(0, np.dot(W1, X) + b1) * p # NOTE: scale the activations  
    H2 = np.maximum(0, np.dot(W2, H1) + b2) * p # NOTE: scale the activations  
    out = np.dot(W3, H2) + b3
```

Làm giàu dữ liệu

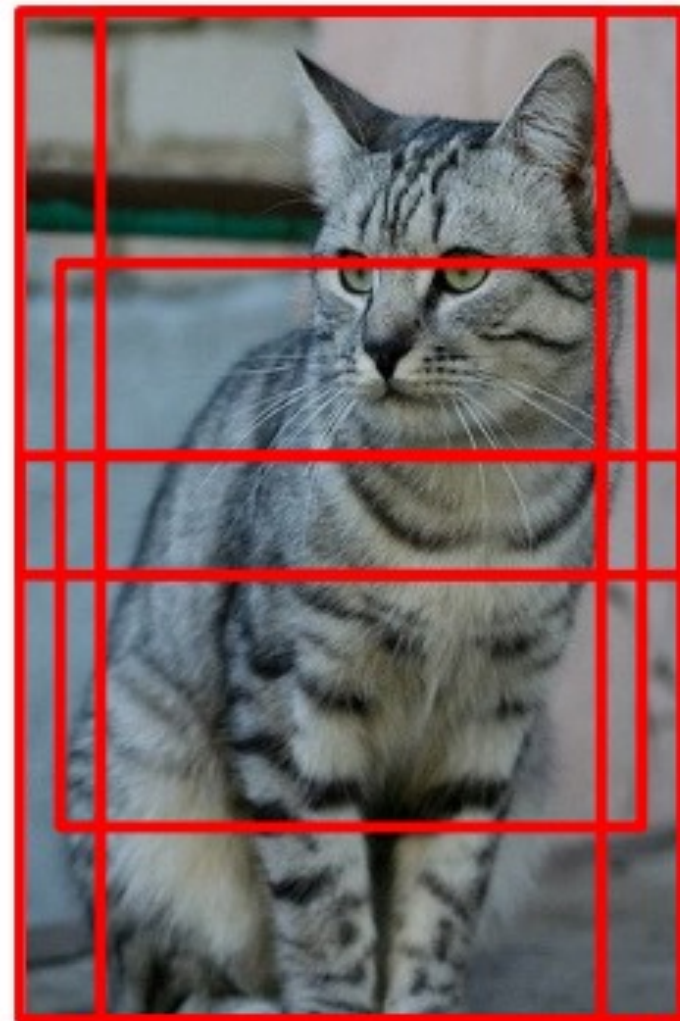
Data Augmentation

Flip ngang

Crop ngẫu nhiên và scale ảnh

- Ví dụ ResNet:
  1. Chọn ngẫu nhiên L trong khoảng $[256, 480]$
  2. Resize ảnh để chiều nhỏ nhất bằng L
  3. Crop ngẫu nhiên vùng kích thước 224×224

Thay đổi màu sắc

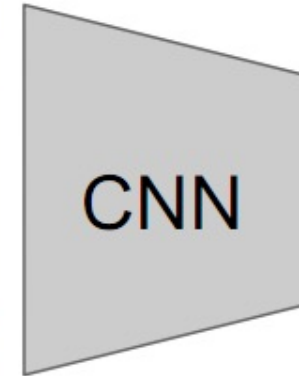
Các phép biến đổi khác...

- Tịnh tiến
- Xoay ảnh
- stretching
- shearing
- lens distortions...

Mixup

Randomly blend the pixels
of pairs of training images,
e.g. 40% cat, 60% dog

Target label:
cat: 0.4
dog: 0.6

Một số thư viện

1. Alumentations

<https://github.com/alumentations-team/alumentations>

2. Imgaug

<https://github.com/aleju/imgaug>

3. Augmentor

<https://github.com/mdbloice/Augmentor>

Tài liệu tham khảo

1. Bài giảng biên soạn dựa trên khóa cs231n của Stanford, bài giảng số 7-8:

<http://cs231n.stanford.edu>

2. Khởi tạo Xavier:

<https://prateekvjoshi.com/2016/03/29/understanding-xavier-initialization-in-deep-neural-networks/>

25 YEARS ANNIVERSARY
SOICT

VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG
SCHOOL OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY

**Thank you
for your
attentions!**

soict.hust.edu.vn/

fb.com/groups/soict

